

Bölüm 8: Sağlık Hizmetleri İçin Talep Ve Sağlık Harcamaları

Sağlık Ekonomisi

İçerik

- Sağlık hizmetleri için talep eğrisinin teorik olarak elde edilişii.
- Talebi etkileyen ekonomik ve ekonomik olmayan deęişkenler.
- Esneklikler.
- Sağlık sigortasının talebe etkisi.

Tıbbi Hizmet ve Fayda

- Tıbbi hizmet sağlık üretmek için bir girdidir.
 - Azalan marjinal ürün yasasına tabidir.
- Sağlık, tüketiciye fayda sağlar.
 - Azalan marjinal fayda yasasına tabidir.

Tıbbi Hizmet ve Fayda

Örnek: Aşağıda yer alan tıbbi hizmet tüketimi ve karşılığında elde edilen fayda azalan marjinal fayda yasasına tabi midir?

Tıbbi Hizmet

Fayda

MU

1

2

2

4

3

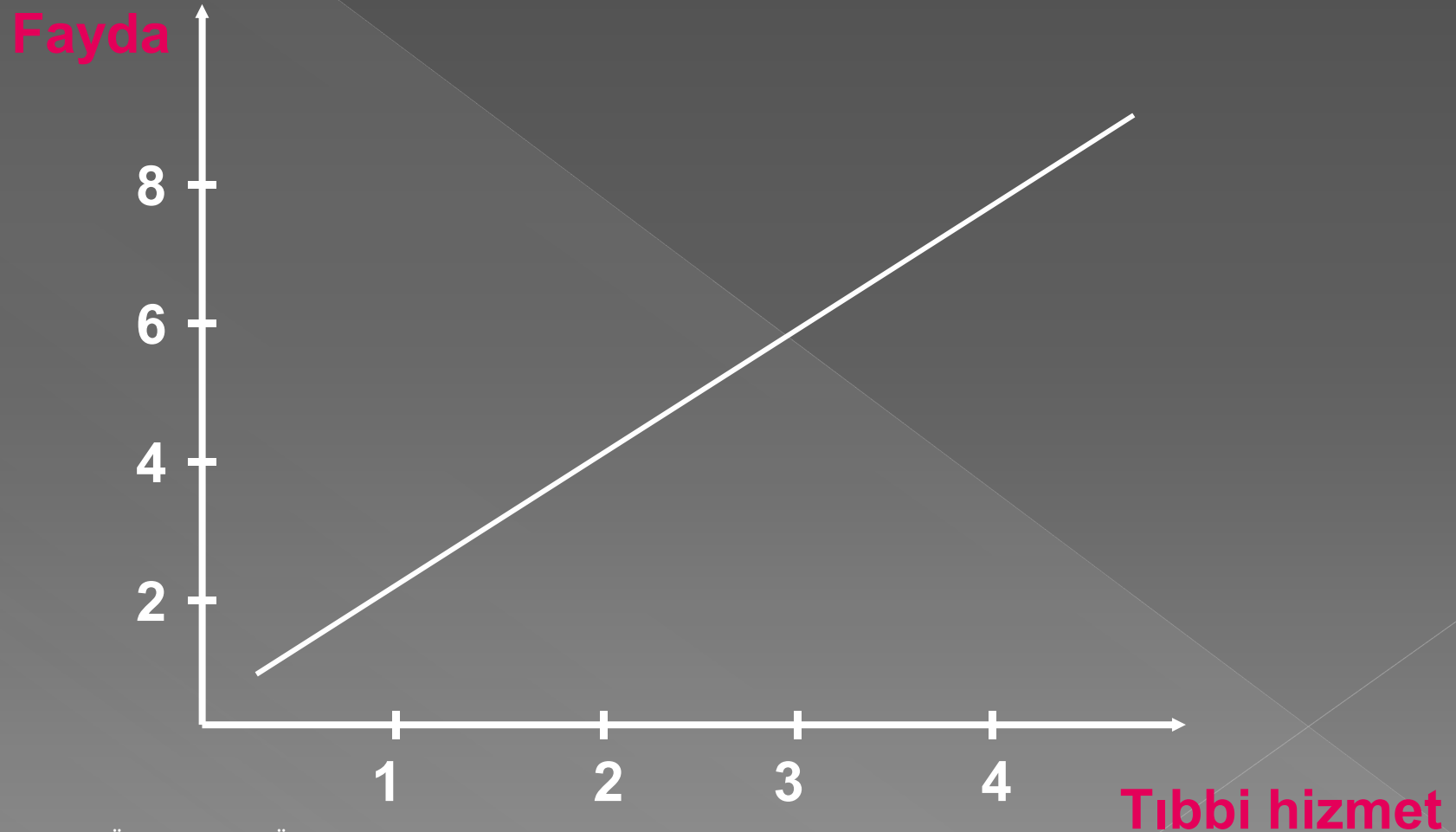
6

4

8

Tıbbi Hizmet ve Fayda

Fayda ve tıbbi hizmet arasındaki ilişkinin grafiği

Tıbbi Hizmet ve Fayda

- Bir önceki slaytta yer alan grafik sabit marjinal fayda için bir örnektir.
- Görüldüğü gibi her ilave tıbbi bakım faydanın aynı düzeyde artmasına sebep olmaktadır.
- Fayda artışı , düz bir çizgi ile gösterilebilir.

Tıbbi Hizmet ve Fayda

- Bu ilişki doğrusal olduğu için, bu ilişki aşağıda yer alan matematiksel ifade ile de gösterilebilir:

$$\text{Fayda} = 2 * \text{Tıbbi hizmet}$$

- Pratikte, tıbbi hizmetlerle fayda arasında böyle bir ilişki görülmez. Çünkü bu azalan marjinal fayda yasasını ihlal etmektedir.

Tıbbi Hizmet ve Fayda

Örnek: Aşağıda yer alan veriler azalan marjinal fayda yasasını sağlamakta mıdır?

Tıbbi Hizmet

Fayda

MU

1

2

2

6

3

9

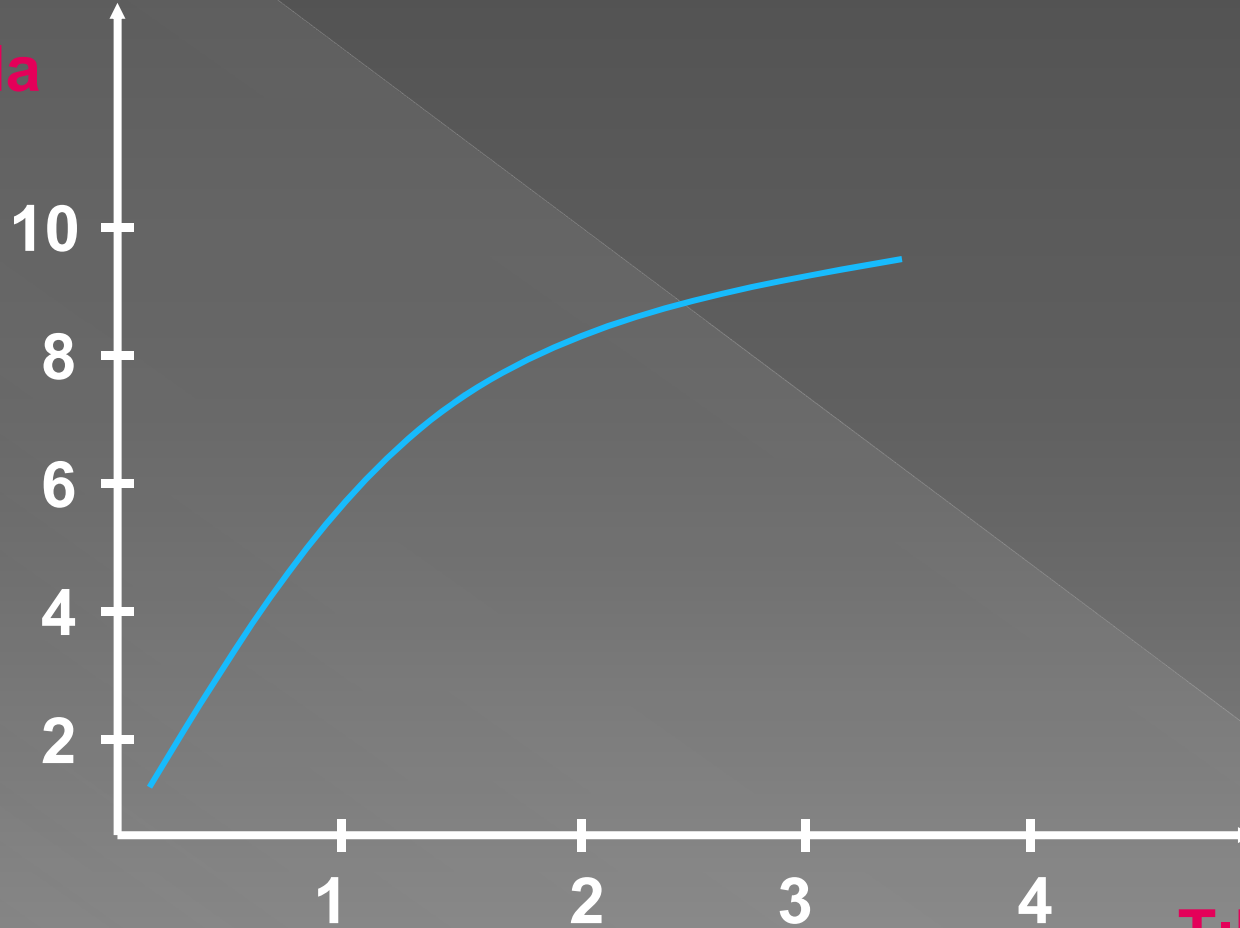
4

11

Tıbbi Hizmet ve Fayda

Tıbbi hizmetlerle fayda arasındaki bir önceki slayttaki tabloda yer alan verilere göre grafiksel ilişki:

Fayda

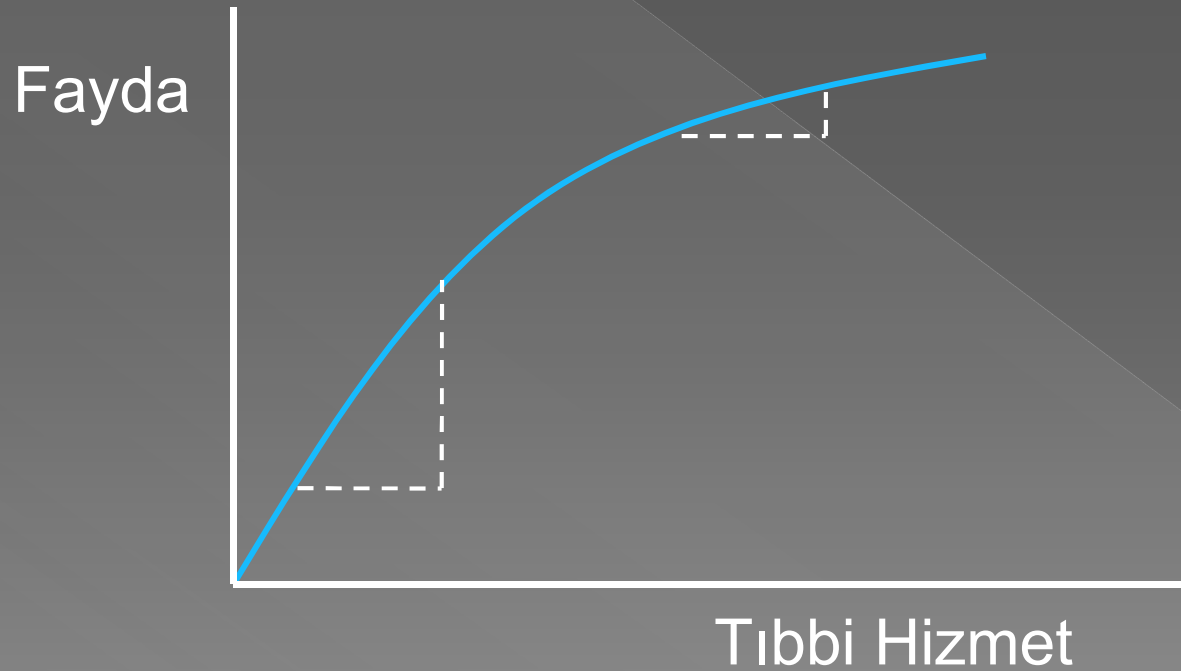
Tıbbi Hizmet

Tıbbi Hizmet ve Fayda

- Bir önceki slaytta yer alan grafik azalan marjinal fayda yasası için bir örnektir
- Her ilave tıbbi hizmetin sağladığı fayda daha küçük olduğu için, tıbbi hizmetlerle fayda arasındaki ilişki düz bir çizgi ile gösterilemez.

Tıbbi Hizmet ve Fayda

Tıbbi hizmetlerle fayda arasındaki ilişki genel olarak şöyle gösterilir:

Tıbbi Hizmet ve Fayda

- Grafikte tıbbi hizmetler arttıkça, her ilave birim sağlık hizmetinin sağladığı faydanın bir önceki birime göre daha düşük olduğu görölmektedir.
- Bu bilgiler ışığında, tüketici ne kadar sağlık hizmeti tüketeyeceğine nasıl karar verir?

Tüketicinin Optimum Sağlık Tercihi

Tanım : MU = Tıbbi hizmetlerin marjinal faydası

P = fiyat

q = Tıbbi hizmetlerin miktarı

z = diğer bütün malların miktarı diğer bütün malların miktarı

Değiş-
tokuş

- Tüketicinin geliri veri iken, tüketici q ve z yi seçerek faydasını maksimize eder.
- Fayda maksimizasyonu kuralı:

$$\frac{MU_q}{P_q} = \frac{MU_z}{P_z}$$

Tüketicinin Optimum Sağlık Tercihi

- Harcanan son liradan elde edilen fayda her bir mal için eşitlendiğinde toplam fayda maksimize edilir.

Kanıt

- Eşit olmadığını varsayalım:

$$\frac{MU_q}{P_q} > \frac{MU_z}{P_z}$$

⇒ Tıbbi hizmetler için yapılan son lira harcamanın yarattığı U diğer mallar için yapılan son lira harcamanın yarattığı faydadan daha fazla

⇒ Bu noktada tüketici faydasını (U) artırabilmek için daha fazla sağlık hizmeti (q) ve daha az diğer mal (z) tüketmelidir.

✘ Böylece her iki oran bir birine eşit oluncaya kadar MU_q düşecek, MU_z ise artacak.

Hekim Ziyaretleri İçin Talep Eğrisinin Türetilmesi

Not: q hekim ziyaret sayısı olsun.

- P_q artıyor olsun. Bu artış şuna sebep olur:

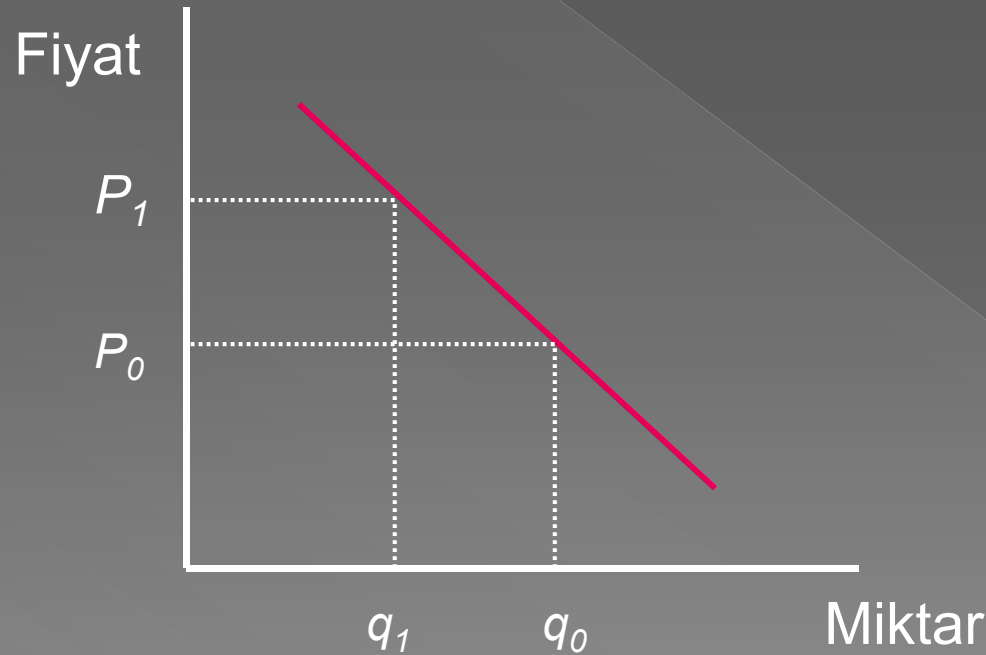
$$\frac{MU_q}{P_q} < \frac{MU_z}{P_z}$$

- Bu noktada tüketici faydasını (U) artırabilmek için daha az sağlık hizmeti (q) ve daha fazla diğer mal (z) tüketmelidir.

- $\uparrow P_q \implies q$ azalır

Hekim Ziyaretleri İçin Talep Eğrisinin Türetilmesi

- Hekim hizmetlerine olan talep eğrisi negatif eğimlidir.

☆ fiyat değişiklikleri talep edilen miktarın değişmesine neden olur. Talep eğrisi üzerinde bir hareket.

Hekim Ziyaretleri İçin Talep Eğrisi

Fiyat ve talep edilen miktar arasındaki ilişki talep çizelgesi ile açıklanabilir

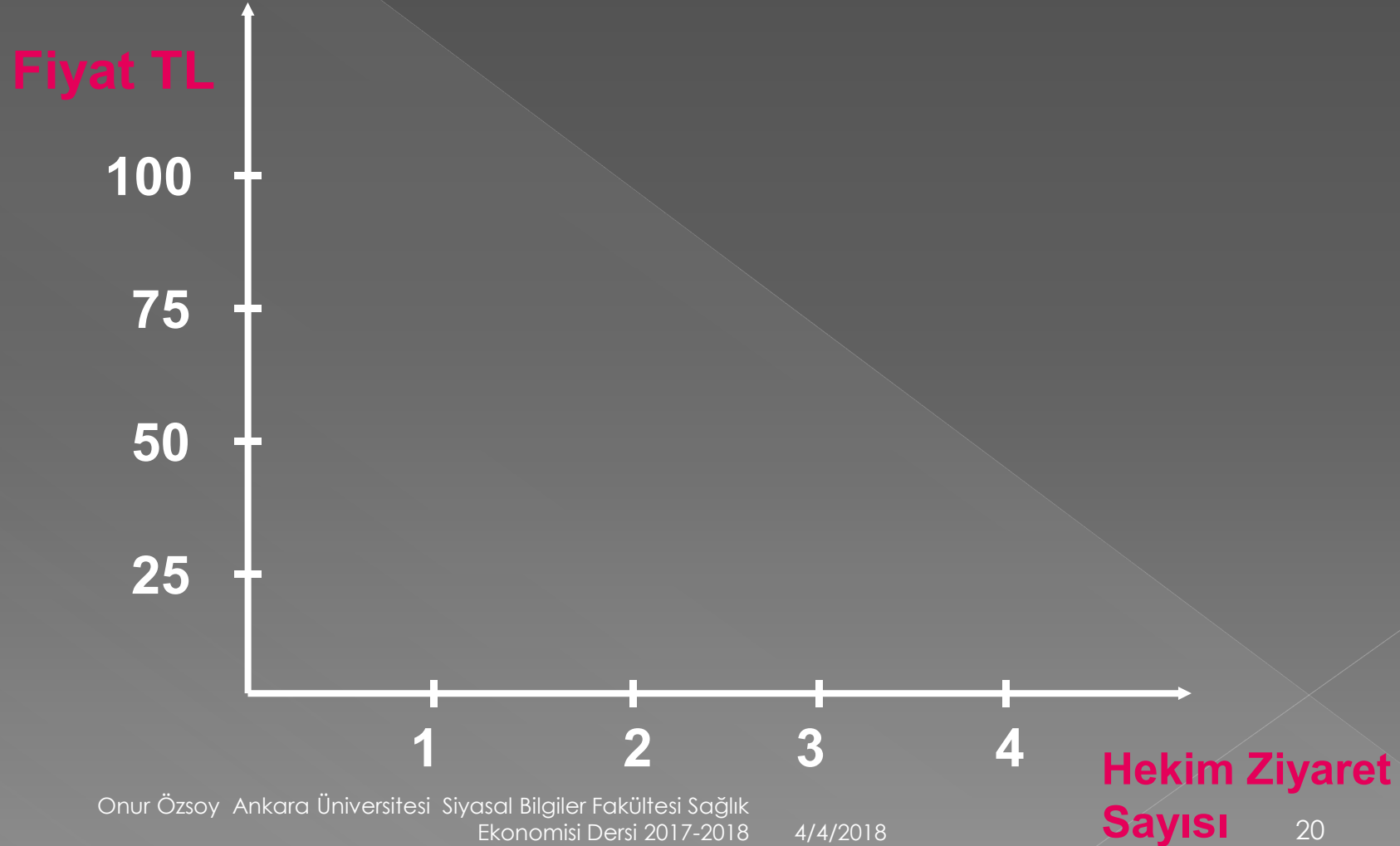
Ziyaret başına fiyat	Talep edilen ziyaret miktarı
100 TL	1
75 TL	2
50 TL	3
25 TL	4

Ekonomistler ve Grafiklerin Tersten Okunması

- Grafikleri analiz ederken, genellikle yatay ekseninde yer alan değişkendeki değişmenin dikey eksenindeki değişkeni nasıl etkilediğini değerlendiririz.
- Ancak, ekonomistler talep eęrilerini çizerken, dikey ekseninde fiyat ve yatay ekseninde miktarı gösterirler.
- Bu sebeple grafik genelin aksine tersten okunur: Dikey eksenindeki değişkende meydana gelen değişmenin yatay ekseninde bulunan değişkene etkisi incelenir.

Hekim Ziyaretleri İçin Talep Eğrisi

Talep çizelgesinde yer alan bilgileri kullanarak fiyat ve hekim ziyareti sayısı arasındaki ilişkinin grafiğini çizebiliriz

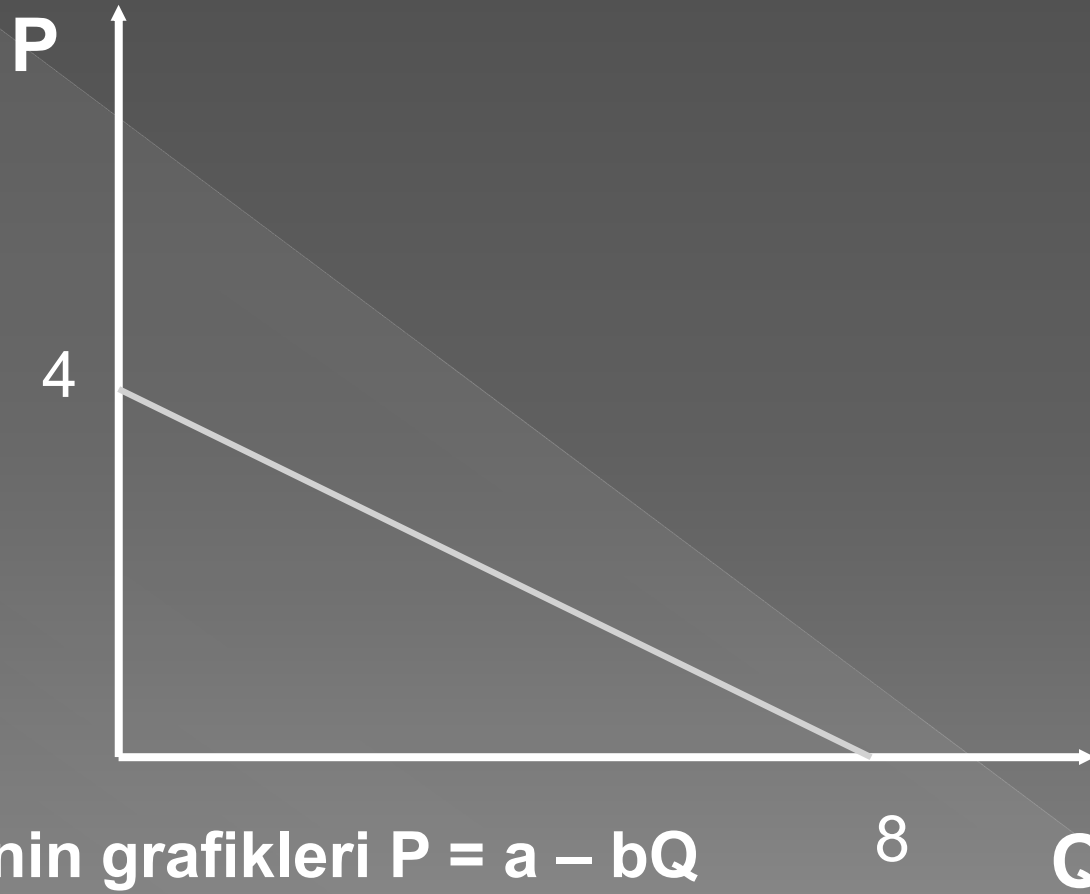

Hekim Ziyaretleri İçin Talep Eğrisinin Türetilmesi (devam)

- Tüketicilerin satın aldıkları tıbbi hizmetler “türetilmiş talep” tir.
 - örneğin, hekim ziyaretinden elde edilen “doğrudan fayda” yoktur
 - *U hekim ziyaretinden elde edilen sağlıktan türetilmektedir:*

$$U = U(h,z) \quad h = h(q,\dots)$$

Hekim Ziyaretleri İçin Talep Eğrisinin Türetilmesi (devam)

Talep eğrilerinin grafikleri $P = a - bQ$ denkleminde elde edilir.

Hekim Ziyaretleri İçin Talep Eğrisinin Türetilmesi (devam)

- Aşağıdaki denklemlerden hangisi hekim ziyareti için bir talep fonksiyonu olabilir?

$$Q = 8 + 2P$$

$$Q = 8 - 2P$$

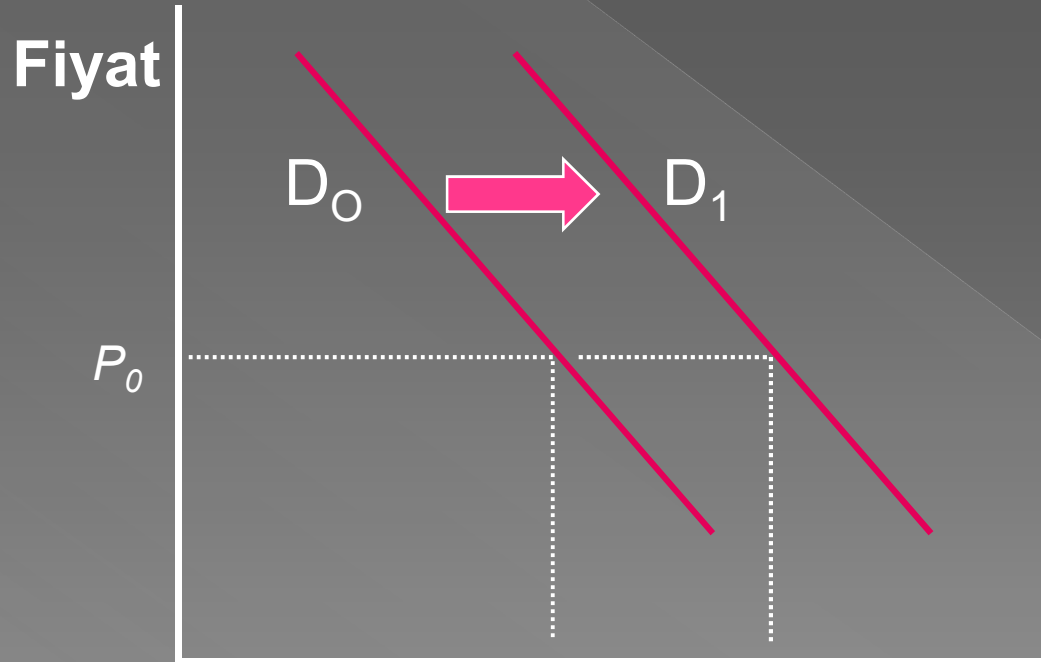
Talebi Etkileyen Diğer Ekonomik Faktörler

- Talep eğrisi, diğer bütün faktörler sabitken malın fiyatında meydana gelen değişikliklerin talep edilen miktarı üzerindeki etkisini gösterir. (Diğer faktörler: gelir, diğer malların fiyatları)
- Malın fiyatı dışındaki faktörlerde meydana gelen değişiklikler talep eğrisini hareket ettirir.

Talebi Etkileyen Diğer Ekonomik Faktörler

1. Gelir

- Gelir artarsa, herhangi bir veri fiyat düzeyinde, tüketici daha fazla q satın almayı arzu etmekte ve alabilmektedir.

Talebi Etkileyen Diğer Ekonomik Faktörler

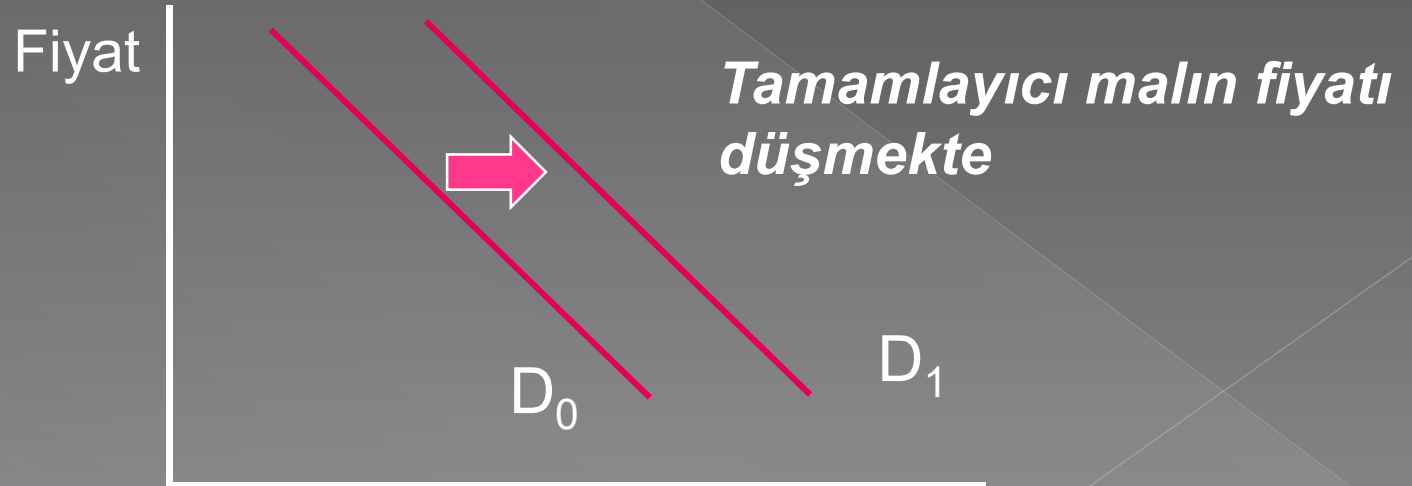
2. Tamamlayıcılar - 2 veya daha fazla malın birlikte tüketilmesi durumu

- Örnek: ayakkabı ve bağcık
- Laser printerlar ve tonerler.
- lensler ve göz doktoru ziyaretleri

Talebi Etkileyen Diğer Ekonomik Faktörler

2. Tamamlayıcılar

- Örnek: lensler ve göz doktoru muayenesi.
- Eğer lenslerin fiyatı ucuzlarsa göz doktoru muayenesine olan talep artar.

Talebi Etkileyen Diğer Ekonomik Faktörler

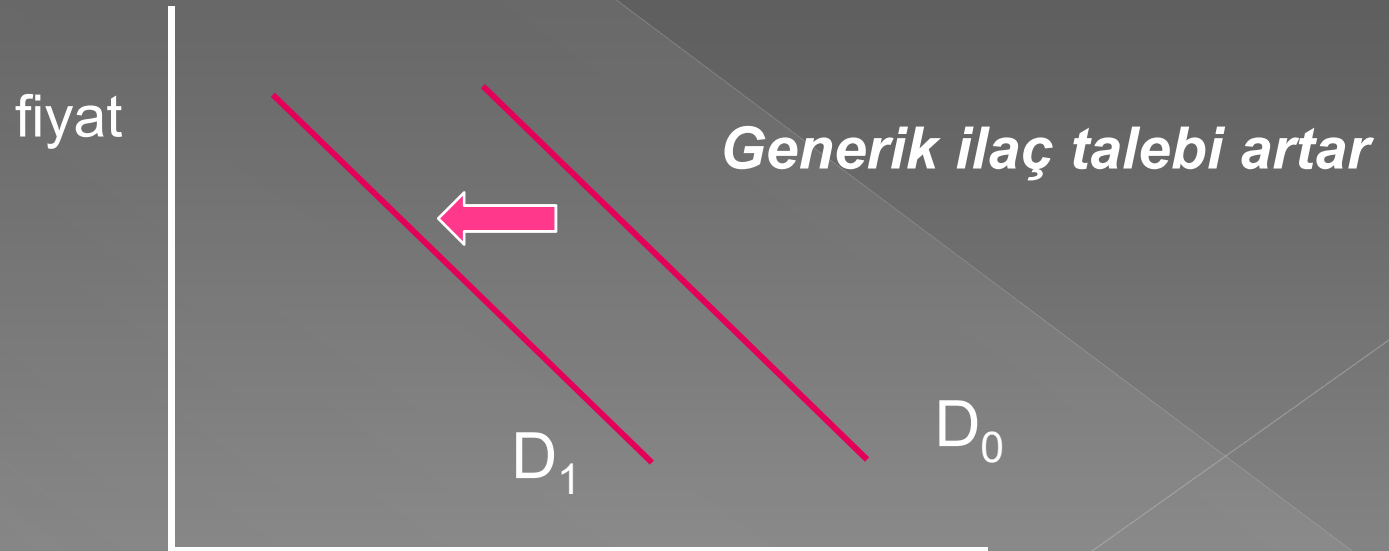
3. İkameleler - birbirleri yerine kullanılabilen mallar veya hizmetler

- Örnek: Coca-cola ve pepsi
- Uzman doktorlar ve pratisyen hekimler?
- Generik ve marka ilaçlar.

Talebi Etkileyen Diğer Ekonomik Faktörler

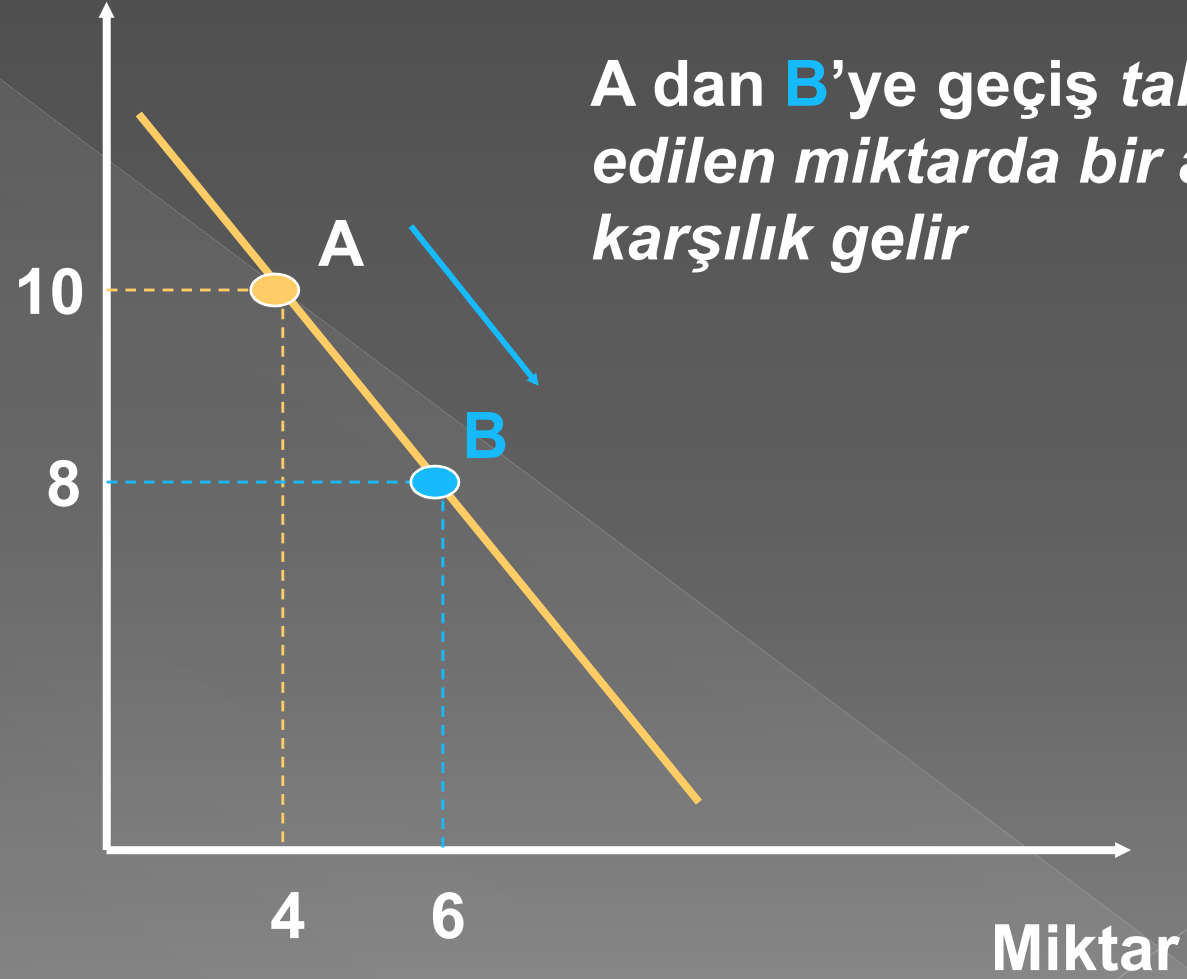
3. İkameleler - birbirleri yerine kullanılabilen mallar veya hizmetler

- Örnek: generik ve marka ilaçlar
- Generik ilaç fiyatları düşerse marka ilaçlara talep azalır

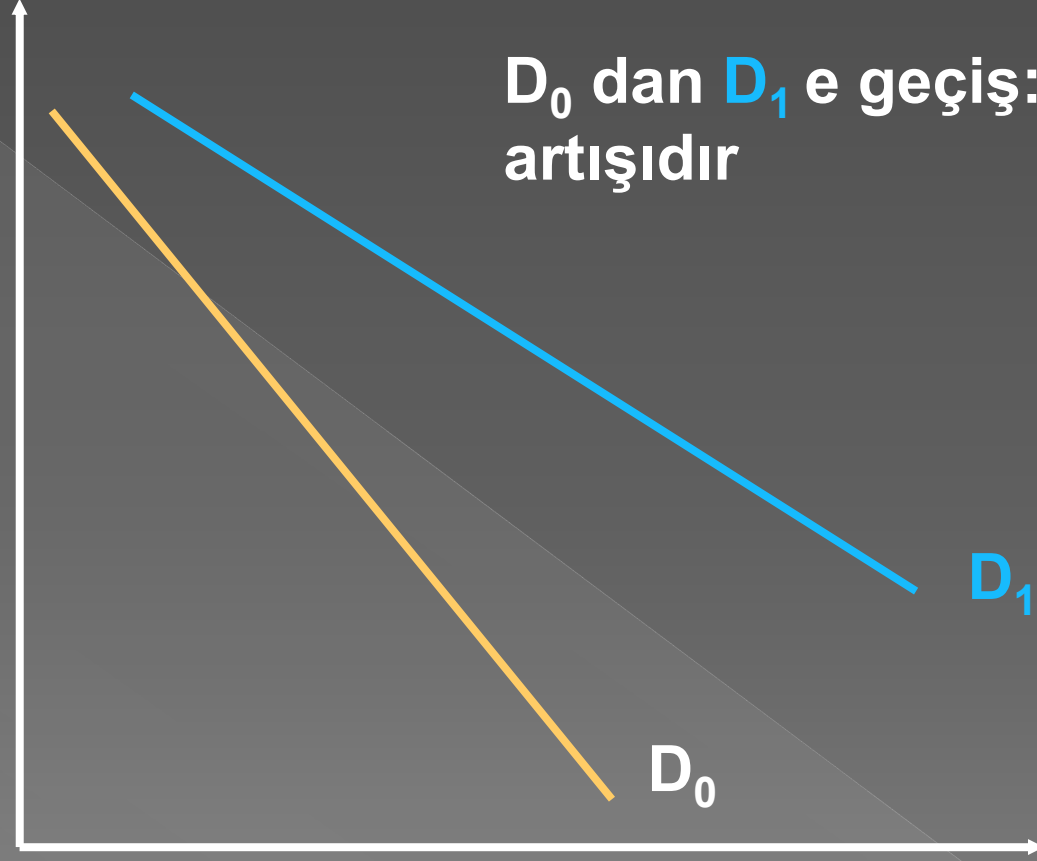
Talep Eğrisi Terminolojisi

Fiyat

Talep Eğrisi Terminolojisi (devam)

Fiyat

D_0 dan D_1 e geçiş: talep artışıdır

miktar

Sağlık Hizmetlerinin Online Satın Alınması?

priceline.comSM

- [What is priceline.com?](#)
- [Future services](#)
- [Special events](#)
- [Send us e-mail](#)
- [About our IPO](#)

Interested
In Learning
About
Our IPO?

E*TRADE
Can Tell
You How.
Click Here

OVER
1500
TICKETS
SOLD EVERY DAY

Free!
Hotel Night

NEW!

**SNEAK
PREVIEW!**

Name **Your** Price and Save!

 Domestic
Airline Tickets

 International
Airline Tickets

 Open Heart Surgery

 Deliveries

 Knee Surgery

 Carpal Tunnel

 Facelifts

"My experience with priceline.com was fantastic. This was truly a great bargain. I saved enough on my knee surgery to get the facelift I always wanted! Thank you, priceline!"

*Ryan G.
Running and looking great!*

For Leisure Airline Tickets
"MOST CREATIVE WAY
TO GET A GOOD DEAL"

[Name Your Price](#)

[Info Center](#)

[Customer Service](#)

[Our Company](#)

[Site Tour](#)

Sağlık Hizmetlerinin Online Satın Alınması!

MedicineOnline.com Doctors Enter Here

NEW Bid For Surgery Shopping Message Board Search - Home - MOL.NET

References

- Medical Dictionary
- Diseases and Treatments
- Drug Index

Virtual Exhibitors

Physician Search

Search for Hospitals

Diseases and Conditions

- Allergy and Immunology
- Cardiovascular
- Dermatology
- Digestive System
- Eye
- More ...

Medicine

- Biomedical Engineering
- Conferences
- Consulting
- Directories
- Medical Education
- More ...

Public Health & Prevention

Search For: Containing

Search MOL References- Search Links to other sites Search

Bid For Surgery©

E-exchange for Aesthetic Surgery:
Online reverse auction enabling consumers to search for and select surgeons and dentists of choice for elective cosmetic surgery, cosmetic dentistry, laser vision correction surgery and podiatric surgery.

ONLINE CONSULTATIONS

Check out Medicine Online's FootDoc Site.
Get an Online Consultation [Click Here To Enter.](#)

SIGN UP FOR FREE WEEKLY EMAILS

Interested only in allergies? Just senior health? Nutrition, exclusively?
Check out our free, customized weekly e-mail service.
Free, customized weekly e-mail service

Enter Your Email

- Allied Health
- Alternative Medicine
- Ambulatory
- Basic Medical Sciences
- Career
- Children's Health
- Clinical
- Computers in Health & Medicine
- Consulting
- Consumer Health & Information
- Dental Health
- Disabilities
- Disease & Health Management
- Diseases and Conditions
- Drug Use and Abuse
- Electronic Data Interchange
- Emergency Care

Online Sağlık Hizmeti Satın Alma Prosedürü!

Eğer kozmetik cerrahi, kozmetik diş hekimliği, lazerli görme bozukluğu düzeltme cerrahisi veya podiyatrik cerrahi gibi kozmetik prosedürü düşünüyorsanız – bu konularda araştırma yapmanız, sadece doğru doktorun adil bir fiyatla ücretlendirilmesine değil, aynı zamanda ihtiyacınız olan sağlık hizmetlerini en iyi şekilde elde etmenizi sağlar.

Nasıl? Sizi birçok nitelikli ve tecrübeli doktorlarla tanıştırmak ve bu doktorların prosedürünüz için "tekliflerini" sunmasını sağlayarak - ayrıntılı teklifler şunları içerir:

- tıp eğitimi ve kimlik bilgileri;
- uygulama geçmişi ve uygulama felsefesi;
- hasta referansları ve tipik sonuçları;
- ilişkili cerrahi tesisler;
- ofis konumları ve konuşulan diller;
- hasta finansmanı;
- ve diğer önemli bilgiler - en iyi fiyatları dahil. "